

หลักสูตรการพัฒนาผู้นำเกษตรกรรุ่นใหม่

กลุ่มพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ (กพม.) สำนักพัฒนาและถ่ายทอด

1.1 ความเป็นมาโครงการ

ปัญหาภาคเกษตร

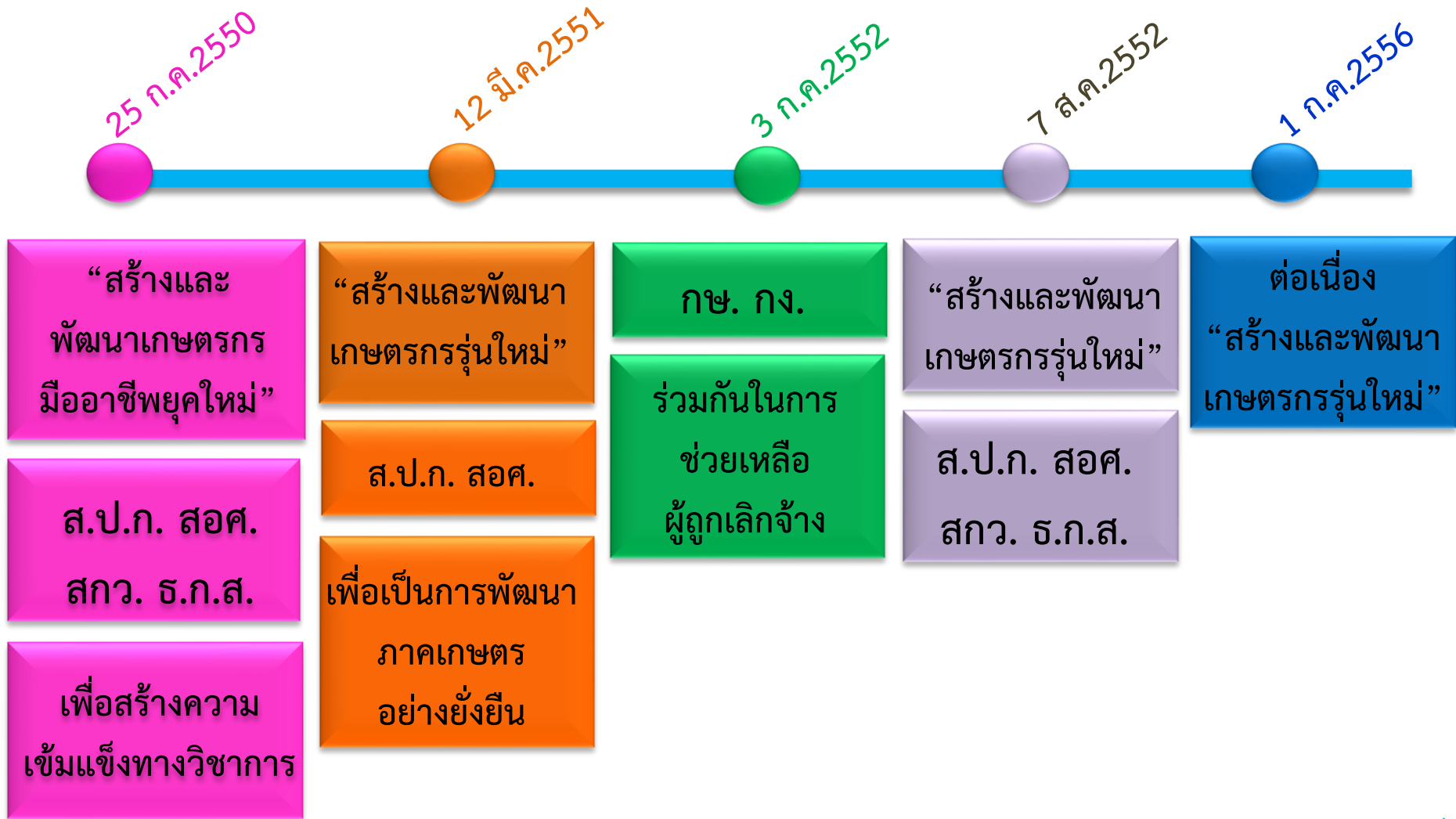
- ❖ ผู้ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรมลดน้อยลง
- ❖ มีผู้สนใจเรียนทางด้านการเกษตรน้อยลง
- ❖ อายุโดยเฉลี่ยสูงขึ้น มากกว่า 45 ปี
- ❖ ขาดแรงงานวัยหนุ่มสาว
- ❖ ขาดการพัฒนาความรู้และทักษะ
- ❖ ไม่มีการปรับปรุงพัฒนาการผลิตการบริหารจัดการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ

ปัญหานอกภาคเกษตร

คนตกงานจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ
ฉบับที่ 11 (2555-2559):
เพิ่มสัดส่วนเกษตรกร
จัดระบบการศึกษา
เพื่อพัฒนาเกษตรกร
ให้มีความรู้
พร้อมทั้งจัดหาพื้นที่
ทำการเกษตร

1.2 พัฒนาการโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่

1.3 บทบาทหน่วยงานความร่วมมือ

พัฒนาหลักสูตรและวิธีการสอน

หน่วย
ฝึกอบรม

ความ
ร่วมมือ

ส.ป.ก.

สกว.

จัดสรรที่ดิน
พัฒนาอาชีพ

สนับสนุนการพัฒนา
ทางวิชาการ

1.4 การปรับเปลี่ยนหลักสูตร

ปี 2552 - 2555

ปี 2555 - ปัจจุบัน

หลักสูตร 3+3
รุ่นที่ 1 - 4

ไม่กำหนดคุณสมบัติ

ทดลองทำกิน 2 ปี

หลักสูตร 2+4
รุ่นที่ 5 - 13

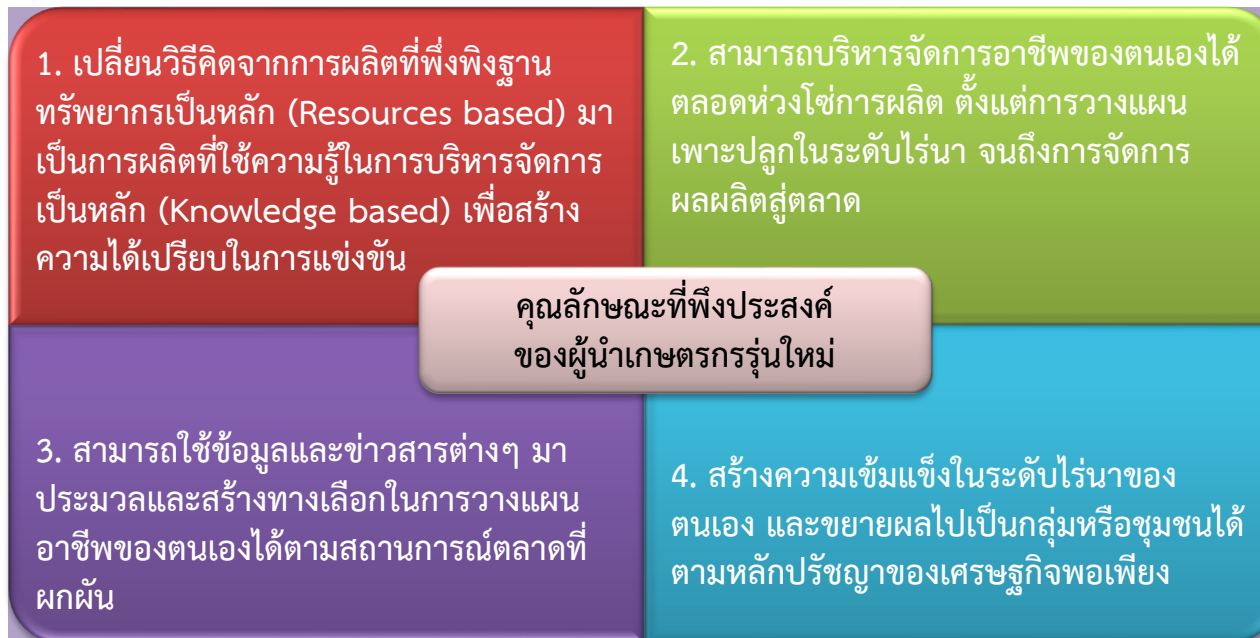
กำหนดคุณสมบัติ
- อายุ 20- 45 ปี
- ม.6 หรือเทียบเท่าขึ้นไป

ทดลองทำกิน 6 เดือน

1.5 เป้าหมายหลักสูตรการพัฒนาผู้นำเกษตรกรรุ่นใหม่

เป้าหมายเชิงปริมาณ คือ ผู้เข้าร่วมหลักสูตร ตามแผนงานประจำปีงบประมาณของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

เป้าหมายเชิงคุณภาพ คือ หลักสูตรมีเป้าประสงค์เพื่อพัฒนาบุคคลทั่วไปที่สนใจเข้าสู่อาชีพเกษตรกรรม และเข้าสู่ที่ดินทำกินของ ส.ป.ก. เป็นเกษตรกรที่ทำการเกษตรโดยใช้ความรู้ความสามารถ สามารถพัฒนาตนเองสู่การเป็นผู้นำในชุมชน และนำสู่การพัฒนาภาคเกษตรอย่างยั่งยืนในอนาคต โดยเกษตรกรรุ่นใหม่ควรมีลักษณะพึงประสงค์ ๔ ข้อ ดังนี้

ผลที่คาดว่าจะได้รับ เกิดผู้นำเกษตรกรรุ่นใหม่เข้าสู่อาชีพเกษตรกรรม โดยการผลิตที่พึ่งพิงฐานความรู้ มีรูปแบบและสร้างทางเลือกที่เหมาะสมกับอาชีพ ในที่ดินขนาดเล็ก เกิดต้นแบบอาชีพขยายผลเป็นกลุ่มและชุมชน

1.6 ขั้นตอนการดำเนินงาน

หลักสูตรการพัฒนาผู้นำเกษตรกรรุ่นใหม่

1.7 ตัวอย่างกิจกรรมการเรียนรู้การสอนในหน่วยฝึกอบรม

ตัวอย่างวิชาการสอน

- การวางแผนอาชีพ
- การทำปุ๋ยหมัก
- การปลูกพืชและการจัดการผลผลิต

1.7 ตัวอย่างกิจกรรมการเรียนรู้การสอนในหน่วยฝึกอบรม

ตัวอย่างวิชาการสอน

- การเลี้ยงสัตว์/ประมง
- การขยายพันธุ์พืช
- การปลูกไม้ประดับ

กลุ่มพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ (กฟม.)

1.7 ตัวอย่างกิจกรรมลงแปลงรองรับเกษตรกรรุ่นใหม่

ตัวอย่างวิชาการสอน

- การปลูกข้าวไร่/ทำนา
- การตลาด
- การทำบัญชีฟาร์ม

A handwritten ledger or notebook showing financial records, likely a farm account book. The text is in Thai and includes various numbers and dates, organized in columns and rows. It appears to be a record of income and expenses for a farm.

- ตัวอย่างวิชาการสอน/ กิจกรรม
- การปลูกผักอินทรีย์
 - การอนุรักษ์ดินและน้ำ
 - ปลูกผักแปลงใหญ่(โรงเรียน)

- การปลูกผักอินทรีย์
- การอนุรักษ์ดินและน้ำ
- ปลูกผักแปลงใหญ่(โรงเรียน)
- กิจกรรมเครือข่าย

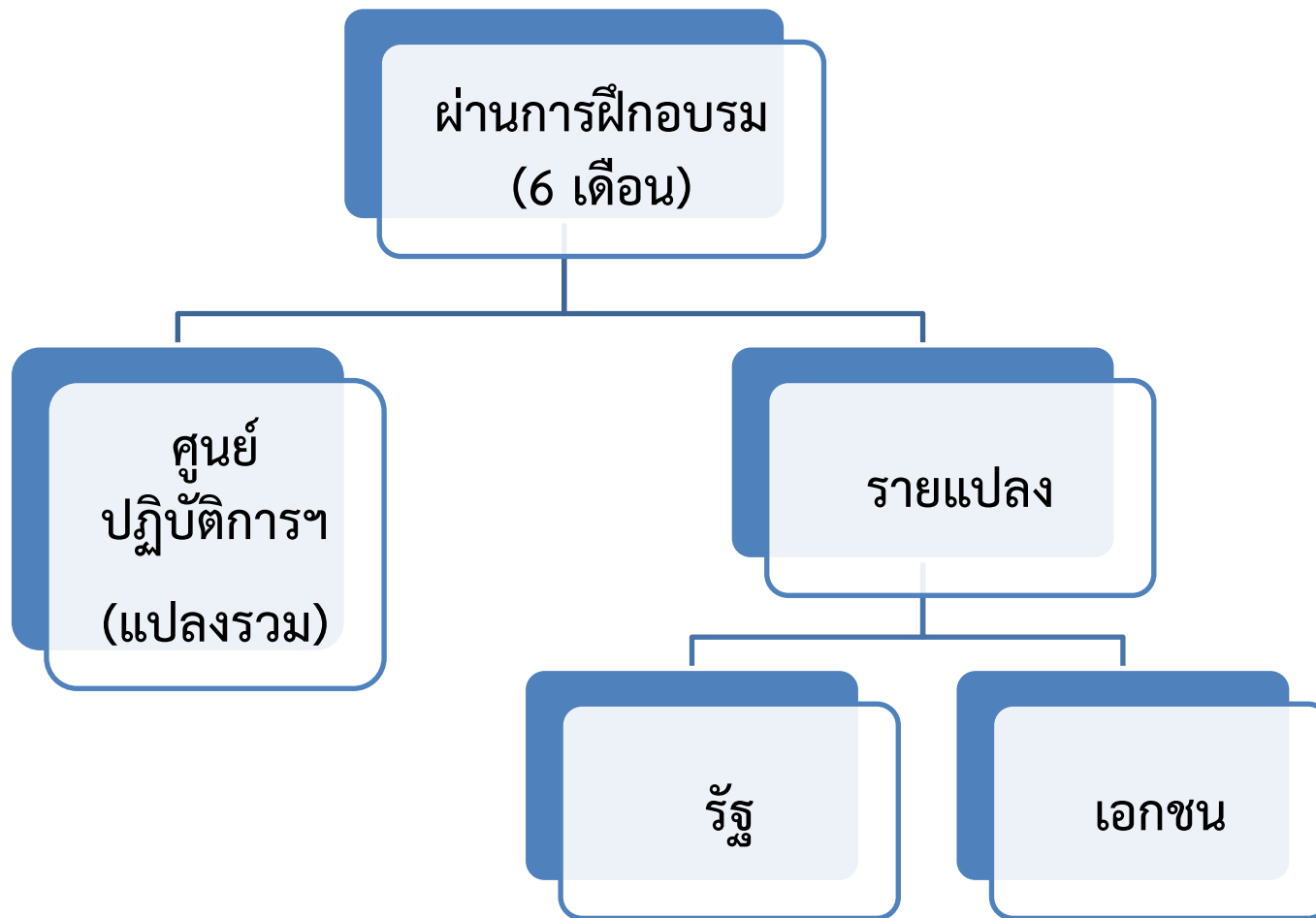
1.7 ตัวอย่างกิจกรรมการเรียนรู้การสอนในหน่วยฝึกอบรม

ตัวอย่างวิชาการสอน

- อื่นๆ เช่น การเชื่อมเหล็ก การต่อท่อเพื่อทำระบบน้ำ และการทดสอบสารต่างๆ

1.8 การเข้าทดลองทำประโยชน์ในที่ดินรองรับ

ศูนย์ปฏิบัติการฯ (แปลงรวม)

- ❖ ส.ป.ก. นำเสนอข้อมูลที่ดินรองรับแปลงรวม
- ❖ เกษตรกรแจ้งความประสงค์เข้าทำประโยชน์ในแปลงรวม
- ❖ เกษตรกรจัดทำแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินและนำเสนอแผนอาชีพต่อ ส.ป.ก. เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้และความเหมาะสม
- ❖ ประเมิน
 - เพื่อทำประโยชน์ต่อในแปลงรวม
 - เข้าสู่รายแปลง

ระเบียบการเช่าทดลองทำประโยชน์ในพื้นที่รองรับรายแปลง

1. ส.ป.ก. นำเสนอข้อมูลที่ดินรองรับรายแปลงและแปลงรวม
2. เกษตรกรตัดสินใจและแจ้งความประสงค์เลือกพื้นที่ ตามที่ ส.ป.ก. นำเสนอในปิงบประมาณนั้น
3. ส.ป.ก. ส่วนกลางจัดทำทะเบียนการแจ้งความประสงค์เลือกทดลองเช่าทำประโยชน์ให้ ส.ป.ก. จังหวัดทราบ
4. ส.ป.ก. จังหวัดกำหนดวัน เวลา และนำเกษตรกรเข้าดูพื้นที่ (พร้อมชี้แจงรายละเอียดให้ชัดเจน ในวันเข้าดูพื้นที่จริง)
5. ในกรณีที่พื้นที่รองรับมีน้อยกว่าที่จะรองรับเกษตรกรให้จังหวัดใช้วิธีจับฉลากและ ส.ป.ก. จังหวัดสรุปจำนวนพร้อมรายชื่อเกษตรกรที่ตัดสินใจเลือกพื้นที่รองรับในจังหวัดนั้นๆ ให้ส่วนกลางทราบ
6. ในกรณีที่เกษตรกรยังไม่ตัดสินใจเข้าพื้นที่ ส.ป.ก. จะไม่ขึ้นบัญชีการรอจัดที่ดินรายแปลง ทั้งนี้เกษตรกรสามารถเข้าทำกินในพื้นที่แปลงรวมระหว่างรอการเช่า ทำประโยชน์รายแปลง
7. เกษตรกรนำเสนอแผนอาชีพต่อ ส.ป.ก.จังหวัด เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้และความเหมาะสม
8. ลงนามในหนังสือตกลงเช่าทำประโยชน์ในเชิงปฏิรูปที่ดินเป็นการชั่วคราว

การประเมินผล

วัตถุประสงค์ของการติดตามประเมินผล

1. เพื่อตรวจสอบผลการทดลองเข้าทำประโยชน์ 6 เดือนของเกษตรกรรุ่นใหม่ในพื้นที่รองรับเขตปฏิรูปที่ดิน
2. เพื่อเร่งรัดการเข้าทำประโยชน์และการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด
3. เพื่อประเมินผลเกษตรกรรุ่นใหม่เข้ารับสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ดินรองรับเขตปฏิรูปที่ดินตาม พ.ร.บ. ปฏิรูปที่ดิน

การประเมินผล

ส่วนที่ 1

แผนการผลิตและแผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ส่วนที่ 2

ที่อยู่อาศัย

ส่วนที่ 3

การบันทึกบัญชีครัวเรือน

ส่วนที่ 4

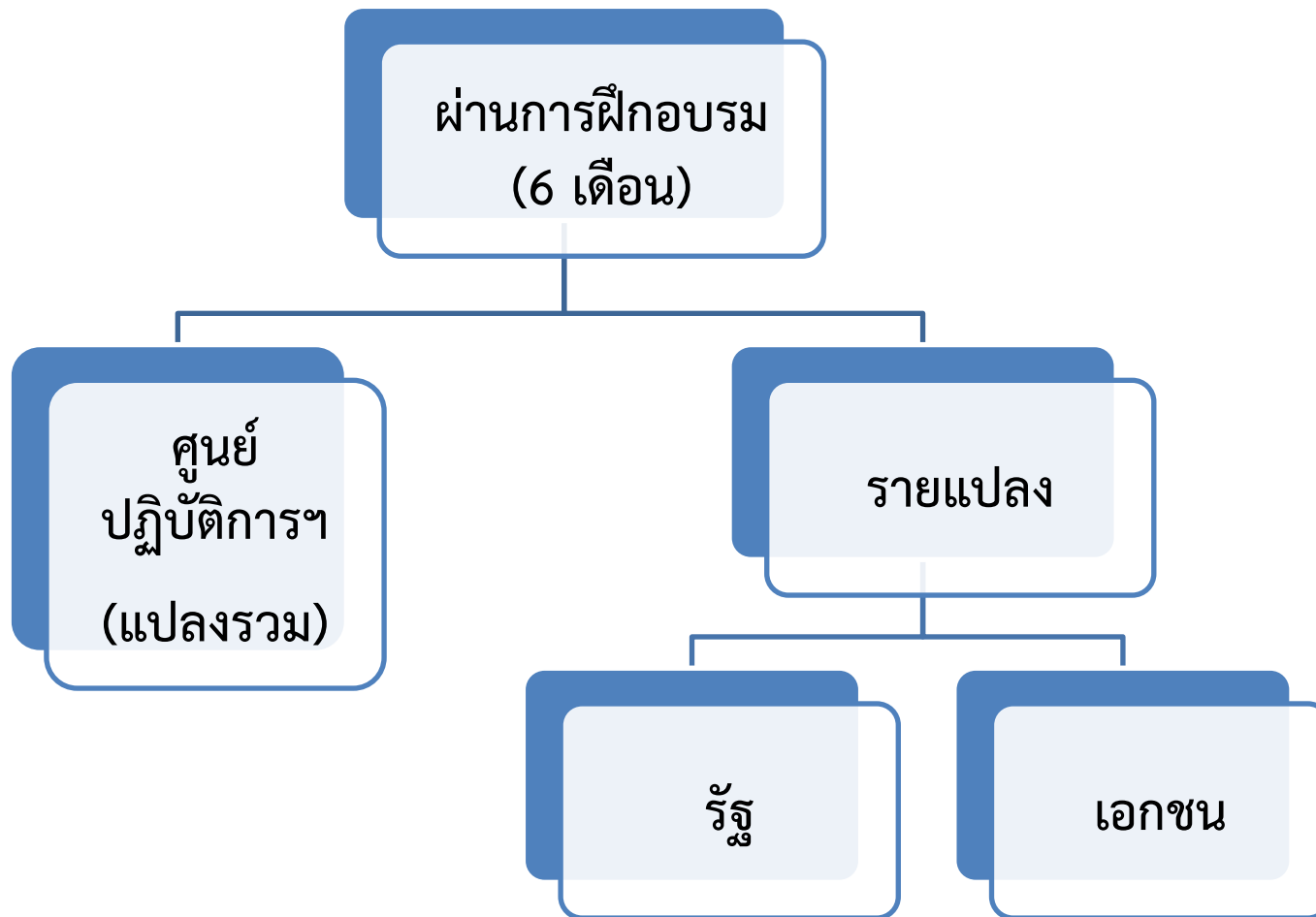
รายได้เฉลี่ยเดือนละ 15,000 บาท

ส่วนที่ 5

การประยุกต์ใช้ความรู้ทางการเกษตร

ระยะเวลาประเมิน 6 เดือน นับจากวัน ลงนามในหนังสือตกลง
เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินเป็นการชั่วคราว

1.8 การเข้าทดลองทำประโยชน์ในที่ดินรองรับ

การเข้าทดลองทำประโยชน์ในที่ดินรองรับ ปีงบประมาณ 2560

จังหวัด	จำนวน	จังหวัด	จำนวน	จังหวัด	จำนวน
เชียงราย	4	ชัยนาท	12	บุรีรัมย์	41
เชียงใหม่	19	ปทุมธานี	3	ศรีสะเกษ	8
นครสวรรค์	17	ปราจีนบุรี	7	หนองคาย	13
เพชรบูรณ์	13	พระนครศรีอยุธยา	6	หนองบัวลำภู	2
พะเยา	18	ระยอง	78	อุดรธานี	3
ลำพูน	30	ราชบุรี	4	อุบลธานี	3
อุตรดิตถ์	45	ลพบุรี	33	สุราษฎร์ธานี	18
กาญจนบุรี	102	สุพรรณบุรี	10	ชุมพร	4
จันทบุรี	52	กาฬสินธุ์	8	แปลงรวม	21
ชลบุรี	10	นครพนม	19	รวม	787
ฉะเชิงเทรา	17	นครราชสีมา	158		

การเข้าทดลองทำประโยชน์ในที่ดินรองรับ ปีงบประมาณ 2560

จังหวัด	ประเภทที่ดิน	ตำบล	อำเภอ	จำนวนเกษตรกรที่รองรับได้ (ราย)	หมายเหตุ
เพชรบูรณ์	ที่ดินเอกชน	หนองแจ้ง	บึงสามพัน	3	
ฉะเชิงเทรา	ที่ดินเอกชน	เมืองใหม่	ราชสาส์น	4	เป็นเนื้อที่ที่ยังไม่ได้รังวัดแบ่งแปลง
	ที่ดินเอกชน	โพรงอากาศ	บางน้ำเปรี้ยว	4	
กาฬสินธุ์	ที่ดินเอกชน	ภูโป	เมือง	16	
		สามขา	กุฉินารายณ์	6	
ชุมพร	ที่ดินรัฐ	ชุมโค	ปะทิว	15	ไม่มีไฟฟ้า ไม่มีถนนตัดผ่าน และมีปาล์มอายุ 30 ปี และไม่มีทางเข้า-ออก
รวม				47	

หมายเหตุ: 1. ส.ป.ก.ฉะเชิงเทรา ได้นำเสนอพื้นที่ แต่พื้นที่ยังไม่มีความพร้อมเนื่องจากยังไม่ได้รังวัดแบ่งแปลง

2. ส.ป.ก.สระบุรี เคยนำเสนอข้อมูลว่ามีพื้นที่รองรับฯ ที่เป็นที่ดินของรัฐ ในตำบลซับสนุน อำเภอมวกเหล็ก จำนวนเนื้อที่กว่า 75 ไร่ แต่ได้แจ้งในภายหลังว่าพื้นที่ยังไม่พร้อมไม่สามารถจัดให้เกษตรกรรุ่นใหม่เข้าทำประโยชน์ในที่ดินได้

3. ผู้ประสงค์เข้าพื้นที่รองรับฯ แต่ยังรอความพร้อมของพื้นที่ จำนวน 11 ราย รวมทั้งเกษตรกรที่เข้าทดลองทำประโยชน์ในที่ดินรองรับแปลงรวม จำนวน 21 ราย ได้แก่ พื้นที่รองรับฯ จังหวัดฉะเชิงเทรา ชุมพร กาญจนบุรี จันทบุรีและระยอง ผู้ที่กำลังจะผ่านการฝึกอบรมจากมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ในวันที่ 19 สิงหาคม 2560 จำนวน 30 รายโดยประมาณ

4. ในปีงบประมาณ 2561 หลักสูตรการพัฒนาผู้นำเกษตรกรรุ่นใหม่ รุ่นที่ 14 กำหนดกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 300 ราย และหลักสูตรการพัฒนาเกษตรกรมีอาชีพยุคใหม่ กำหนดกลุ่มเป้าหมายจำนวน 200 ราย

แบบรายงานการสำรวจพื้นที่แปลงว่าง

แบบรายงานการสำรวจที่ดินแปลงว่าง

รองรับเกษตรกรโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ ปีงบประมาณ ๒๕๕๙

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด.....

[illegible][illegible]

ตำแหน่ง

เบอร์ติดต่อ.....

www.ck12.org

ขอบคุณมากครับ/ค่ะ

